

Wie of wat ben jij?

Het is koud buiten, sneeuw ligt op de auto's. Ik zie je voorzichtig aan komen fietsen en met verkleumde handen je fiets maar moeizaam op slot krijgen.

Wanneer je met je handen om het glas heen aan je koffie nipt, zeg je me dat je vandaag over een vraag wilt spreken die jou en je vriendinnen vaak bezig houdt en waar niemand een bevredigend antwoord op heeft. Je zegt dat je zelfs twijfelt of er überhaupt wel een antwoord op te geven is.

De vraag is: "wie ben ik"?

Je gaat achterover zitten en kijkt me verwachtingsvol aan.

"Zeg me wie je vrienden zijn en ik zeg je wie jij bent", antwoord ik spontaan.

Ik laat een stilte vallen.

Ik begrijp het niet, zeg je.

Je identiteit onthult zich in relatie tot iemand anders. Mijn antwoord van zoeven is een letterlijke tekst van Jezus. Klinkt intuïtief juist?

Ja, maar het is niet het antwoord op mijn vraag. Jij kent mijn vrienden, dus zeg me dan nu maar wie ik ben. Je kijkt me triomfantelijk aan.

Ok, ik zal een poging doen. Het valt me allereerst op dat je vriendschap belangrijk vindt. Je hebt veel mensen om je heen en een paar goede vriendinnen die je al langere tijd kent. Je hebt ook vriendinnen verloren omdat het niet meer klikte. Degene die je je beste vriendin noemt is warm en accomoderend, ook iemand van lange gesprekken, iemand die leergierig is en tamelijk introvert. Dat verwijst naar jou: jij zet graag zelf de lijn uit, hebt behoefte aan iemand met wie je de wereld beter gaat begrijpen. Ze heeft ook een spirituele antenne, en dat verwijst naar de spirituele kiem in jou.

Je kijkt me verbaasd aan. *Dat is een treffende waarneming. Zo had ik nog nooit naar vriendschap gekeken.*

We spreken nu langs de psychologische as. En nogal rationeel. Maar vriendschappen komen niet toevallig op je pad. Denk er maar eens over na hoe je vriendinnen op je pad gekomen zijn en hoe bijzonder het is om vriendschap te ervaren en er door aangetrokken te worden. Op de een of andere manier lijkt het soms of er een onzichtbare magneet aan het werk is wanneer vriendschap gesloten wordt. Veel van wie je bent ligt in het web van relaties dat zich om je heen vormt.

De Bijbel spreekt heel vaak over je identiteit. Vaak wordt het aangegeven met het woord "naam". In je naam schuilt je identiteit.

De meest treffende tekst is de volgende:

“Wie overwint, Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt”.

Probeer die tekst eens geestelijk te proeven.

Je kijkt me aan. *Ok, pap, de witte steen, dat moet verwijzen naar je diepste hart. Gokje, voeg je toe, met een knipoog.*

Ik kan mijn glimlach niet onderdrukken.

Ga door.

Is het goed? Help me even, een witte steen als beeld voor mijn diepe hart, dat pak ik niet.

Ok, eerst de kleur. Wat zou wit beduiden?

Schoon.

Ja, schoon in de geestelijke zin: helemaal ok, heel en gaaf, geen rottigheid.

En dan de steen. Ja, daar kan ik uren over spreken. De steen als symbool in de Bijbel heeft zoveel betekenissen, hij komt zo vaak voor.

Allereerst iets dat je snel kunt vatten: hij staat voor duurzaamheid, blijvende kracht en wordt in dat verband ook vaak een herdenkingssteen.

Iets dat je niet kunt weten: in de rechtspraak in die dagen werd de zwarte steen gebruikt als de uitspraak van de rechter “schuldig” luidde en de witte steen voor “vrijspraak”.

En dus zie je hier de witte steen als het symbool voor een vrije doortocht en de bemoediging dat je helemaal ok bent, de rest van je leven.

Je onderbreekt me, bijna ongeduldig. *De naam, dat heb je net zelf al gezegd, dat is je identiteit.*

Heel goed.

En niemand weet het dan die hem ontvangt, die begrijp ik niet.

Toch is dat begrip misschien wel het meest belangrijke. Het verwijst naar een van de mooiste dingen die we als mens bij onze geboorte meekrijgen.

Niemand kan jou zeggen wie je bent, dan kun je alleen zelf. In je diepste hart ben je helemaal vrij om die betekenis te lezen, te begrijpen. Jij begrijpt jezelf het beste.

De tekst begint met de “wie overwint”, wat proef jij daarbij?

Kennelijk is er strijd voor nodig om de witte steen te krijgen met mijn naam en gaat het niet vanzelf.

Precies. Wat voor strijd denk jij dan aan?

Strijd met andere mensen, op mijn werk?

Probeer weer geestelijk te denken.

Mmm, strijd in mezelf?

Beter. En wat voor strijd is dat dan?

Strijd om eerlijk te zijn, niet bang te zijn?

Ga door. We hebben er eerder over gesproken.

Ah, strijd om voor het leven te kiezen! Daar spraken we een maand geleden over.

Precies. Dat is de strijd. Kiezen voor de uitweg, de opening, de opbouw, het positieve, de relatie. In plaats van voor de dood: het optrekken van een muur, afwijzing, de afsluiting, het negatieve, afzondering.

En dan, misschien verrassend: als jij de enige bent die de naam kan lezen, wie heeft hem dan op de steen geschreven?

Je kijkt me verward aan.

Dat moet dan God zelf zijn.

Ben onder de indruk.

Zie je nu het totale beeld?.

Jouw levensgeest komt van God. Hij heeft je gemaakt, helemaal ok. Hij draagt je, je leven lang. Je bent bedoeld met een speciale identiteit, die je zelf mag ontdekken en die niemand voor jou kan invullen, je bent geheel vrij in je diepste hart om je identiteit te ontdekken. Het proces om te ontdekken wie je bent ontvouwt zich wanneer je strijdt met jezelf en in jezelf. In jouw woorden: wanneer je uit je comfort zone gaat.

Ok, maar dan toch nog steeds de vraag: wie ben ik?

Denk je dat er een duidelijk antwoord is die je in een zin kan samenvatten, een vaststaande typering die voor de rest van je leven onveranderd geldt?. Dat het te vatten is in een beroep of een studie? Denk je dat als het ontdekt je heel verrast zal zijn, of dat je dan denkt dat je het altijd wel geweten hebt?. Denk je dat er ontwikkeling is in wie je bent, dat je in wording bent, of dat je altijd van binnen dezelfde blijft?. Denk je dat je eenduidig bent, of zou het kunnen dat je identiteit afhankelijk is van welke situatie je je in bevindt? Of met wie je bent? Denk je dat je herkenbaar bent voor je vrienden, voor je ouders? Zo herkenbaar dat ze je uit duizenden herkennen? Of ben je zo anders elke dag dat dit niet mogelijk is?.

Je kijkt me nu verward aan. *Probeer je me nu te zeggen dat het niet mogelijk is om op precies onder woorden te brengen wie ik ben?. Wat is dit dan moeilijk!.*

Je identiteit, je bestemming is niet statisch. Het is niet een bepaalde locatie aan het einde van een weg. Toch is hij heel herkenbaar. Ook voor jezelf. Je voelt diep van binnen of je in je kracht staat. Of je je vrij weet. Je voelt een diepe vrede in je. Telkens als je een stap gemaakt hebt waarbij je vrij bent gekomen van iets dat je bedrukte, je benauwde, komt er vreugde in je diepste hart. En dan weet je wie je bent, je voelt je bestemming.

Laat ik je dit zeggen: als je vader zou ik je altijd uit duizenden herkennen, ik heb je altijd uit duizenden herkend. Ik herkende je toen je uit de bus kwam na je eerste schoolreisje, zo blij dat je me zag en ik nog blijer dat ik jou weer zag. Ik herkende je net toen je met verkleumde handen je fietsslot probeerde te sluiten. Toen je aan kwam fietsen. Ik herkende je toen je net mijn vragen beantwoordde. Ik herken je omdat ik van je hou zonder het onder woorden te kunnen brengen, maar daardoor niet minder duidelijk.

Weet nu, ik zie dat jij verlangt naar een antwoord op de vraag "wie ben ik", maar dat antwoord kan ik je niet geven, mag ik je niet geven, dat antwoord kan alleen van jou komen en deze teksten en lessen mogen je helpen om je antwoord te formuleren.